

LIHAKARJAN RAKENNEARVOSTELU KUVINA, FABAN
(päivitetty 6.4.2024)

Suomessa lihakarjaa rakennearvostelevat Faban emolehmätarkkailuun erikoistuneet jalostusasiantuntijat. He arvostelevat kaikkia Suomessa olevia liharotuja. Rakennearvostelu perustuu pohjoismaiseen järjestelmään, joka on lähes yhtenäinen Tanskan ja Ruotsin kanssa. Järjestelmä on alun perin kehitetty Tanskassa.

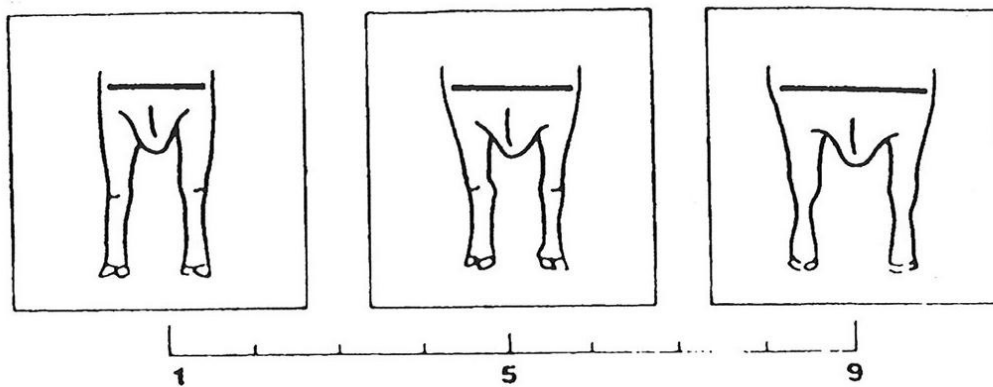
Käytännössä rakennearvostelua tehdään sekä uros- että naaraspuoleisille eläimille, joista sonnit ovat mielellään yli vuoden vanhoja ja lehmät vähintään kerran poikineita. Arvostelija katsoo eläintä kokonaisuutena useammalta suunnalta ja antaa lineaariset rakennepisteet 1 - 9 kaikkiaan 20 eri ominaisuudesta. Lisäksi emoilta arvostellaan utareesta neljä eri kohtaa, vedinten pituus ja paksuus sekä utareen muoto ja tasapaino.

Mikäli eläimessä on jokin epäkohta, jota ei lineaarisella asteikolla pysty määrittämään, voidaan sille antaa myös huomautus arvioitaessa sen rakennetta. Lisäksi arvostellaan eläimen luonne ja kuntoluokka sekä tarkastetaan napa ja sukuelimet.

Rakennearvostelu kuuluu kantakirjaukseen. Se antaa eläimistä tärkeää ja puolueetonta tietoa, jota voidaan hyödyntää jalostusvalinnoissa. Hyvärakenteinen eläin on usein myös kestävä, taloudellinen ja hyvinvoiva. Arvostelun ja hyvän rakenteen merkitys korostuu erityisesti siitoseläinten valinnassa.

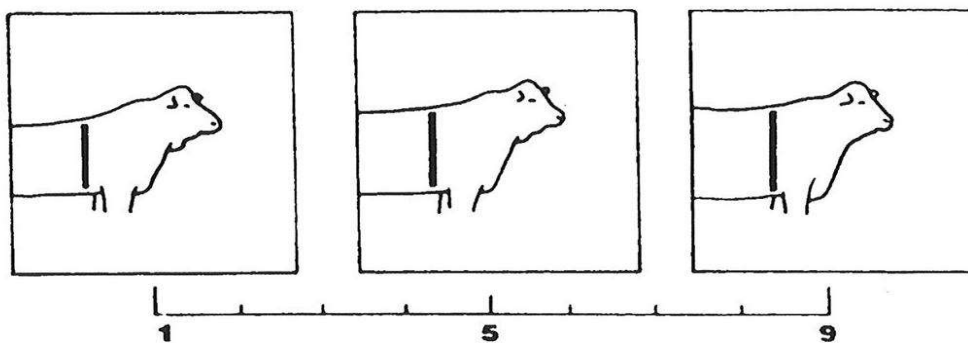
LINEAARISET PISTEET

RUNKO

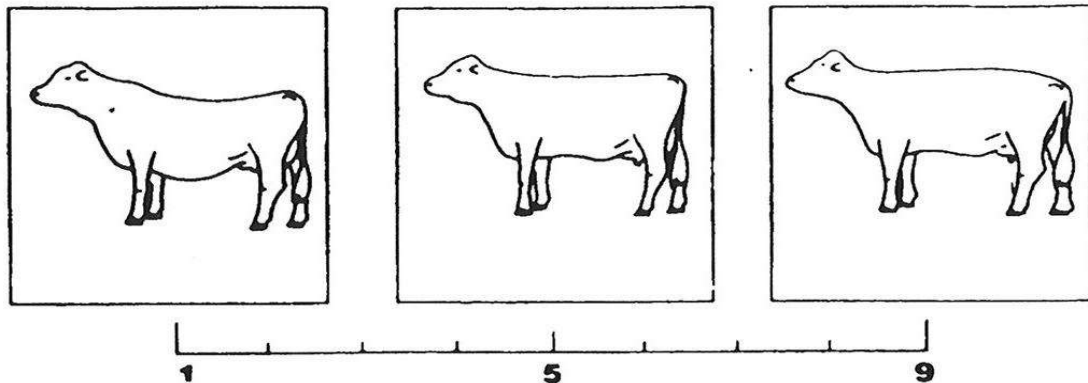
”Turvalliset” pisteet välillä 4-7.

RINNANSYVYYS

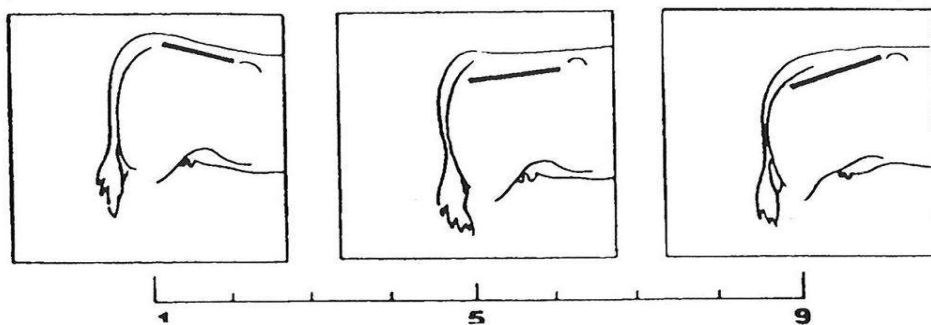
Tavoitellaan syviä eläimiä, pisteet 5 ylöspäin.

SELKÄLINJA

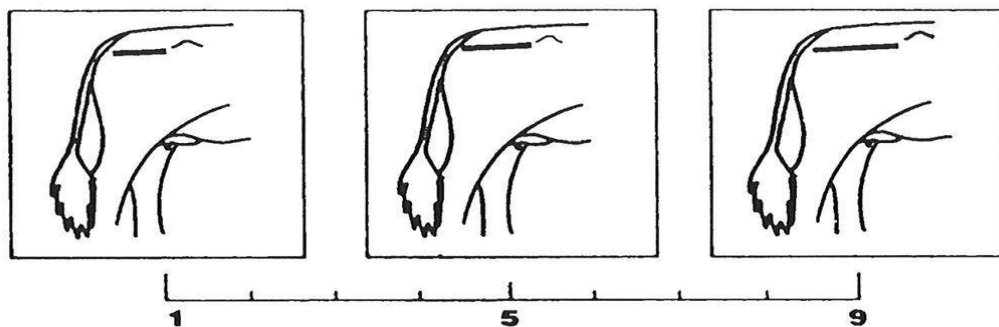
Tavoitellaan suoraselkäisiä eläimiä, pistearvo 7.

LANTION KULMA

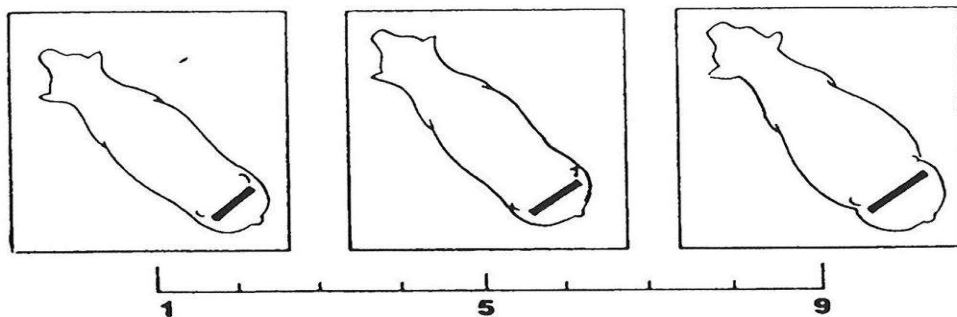
Tavoitellaan sopivasti laskevaa lantiota pisteet 4-6.

LANTION PITUUS

Tavoite mahdollisimman pitkä lantio, 9 paras.

LANTION LEVEYS

Tavoitellaan leveää lantiota 7-9.

TAKAKORKEUS

Takakorkeus mitataan (tai arvioidaan) senttimetreinä.

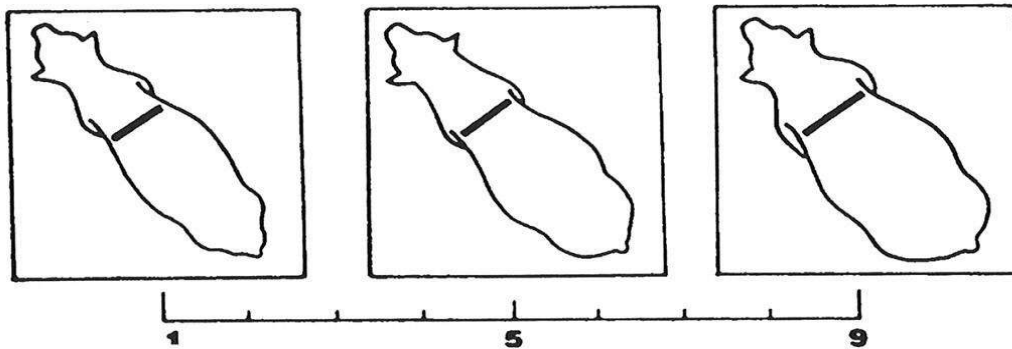
HARMONIA

Harmonia eli eläimen yleisvaikutelma vaikuttaa runkopisteisiin. Pistearvolla 1 eläin ei ole harmoninen ja pistearvolla 9 se on erittäin harmoninen. Saadakseen hyvät pisteet eläimen on oltava rakenteeltaan hyvä, rotutyypillinen ja sukupuolensa mukainen.

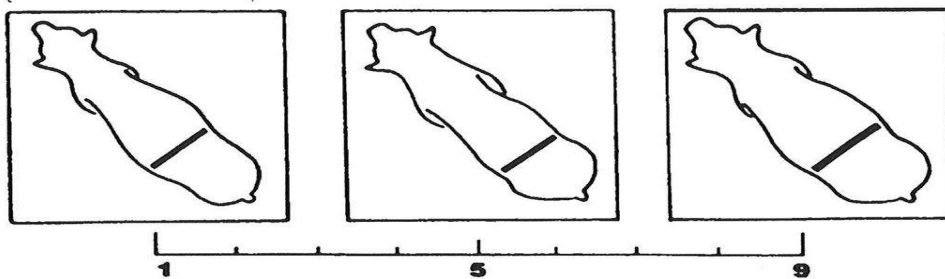
LIHAKKUUS

Lihakkuusominaisuuksissa tavoitellaan mahdollisimman lihakkaita eläimiä, jotka saavat arvostelussa korkeat pisteet. Lehmiltä ei vaadita yhtä korkeita lihakkuuspisteitä kuin sonneilta.

ETUSELÄN LEVEYS

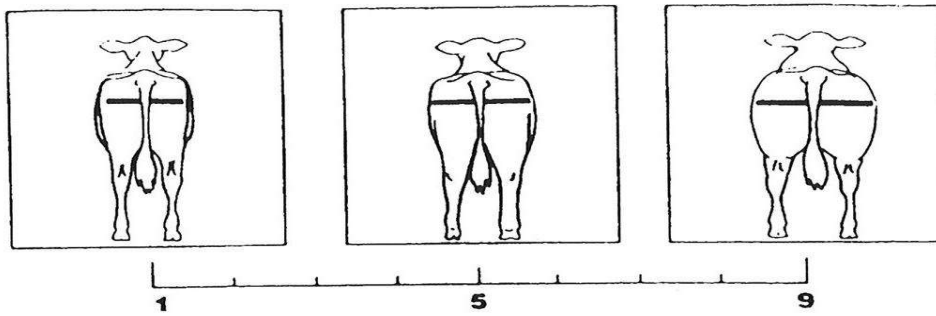
TAKASELÄN LEVEYS

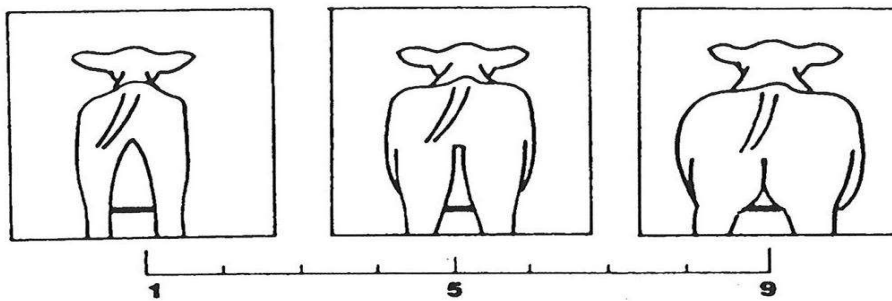
SELÄN PITUUS

Selän pituudessa eläimen selän pituutta verrataan eläimen koko rungon pituuteen. Asteikko on tässäkin 1 - 9. Eli 9 saa todella pitkäselkäinen eläin. Monella rodulla on tavoitteena mieluummin pitkäselkäinen eläin (7 tai 8), kuin kovin lyhyt.

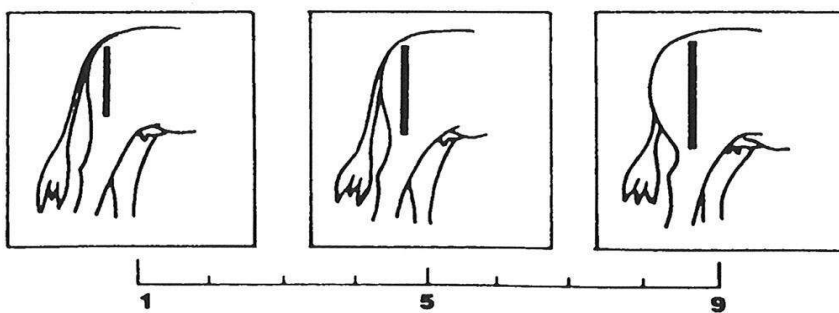
REIDEN LEVEYS

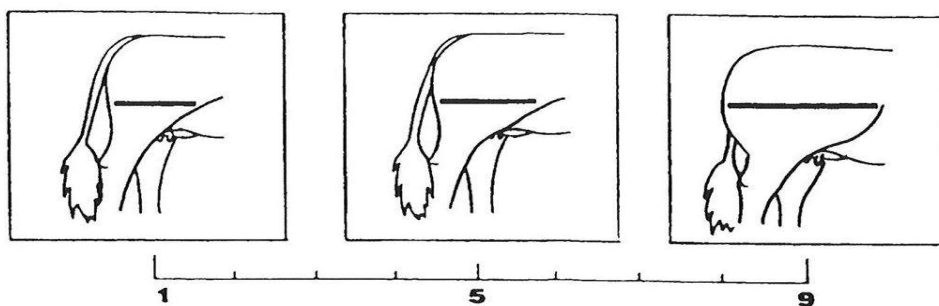
SISÄREIDEN LEVEYS

REIDEN PITUUS

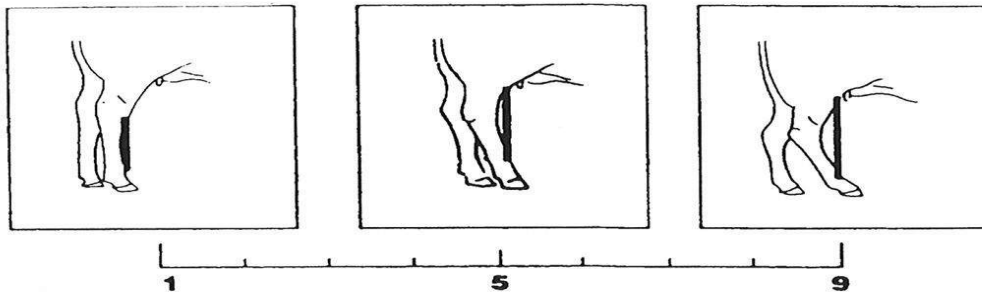

REIDEN LEVEYS SIVUSTA

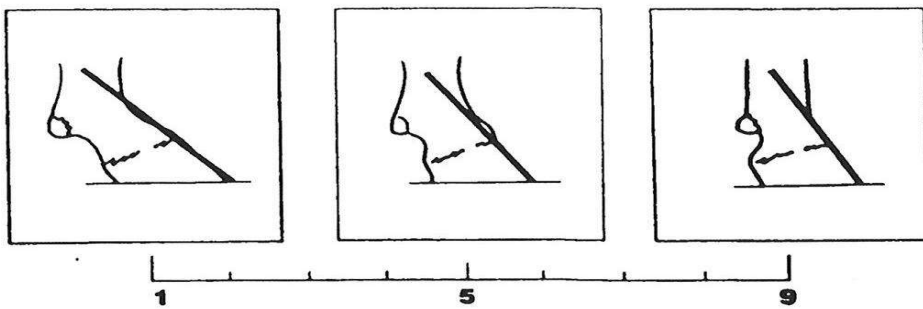
JALAT

Kinner

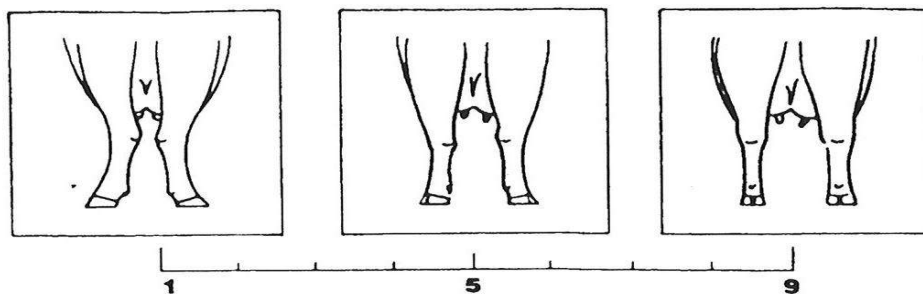
”Turvalliset” pisteet välillä 4-6

Sorkkakulma / Vuohinen

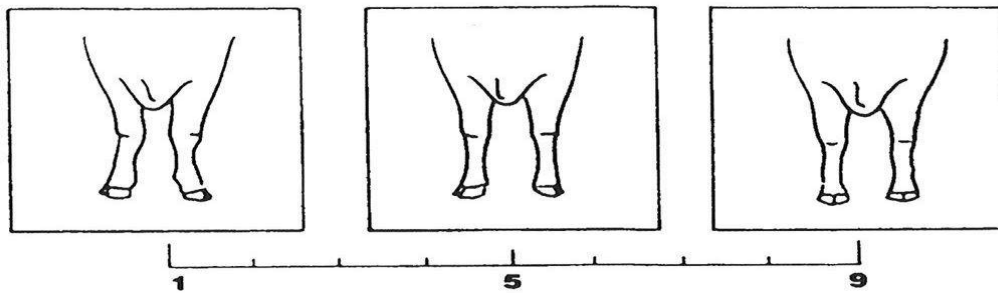
”Turvalliset” pisteet välillä 4-6. Nuorilla sonneilla 5-7.

Takajalat takaa

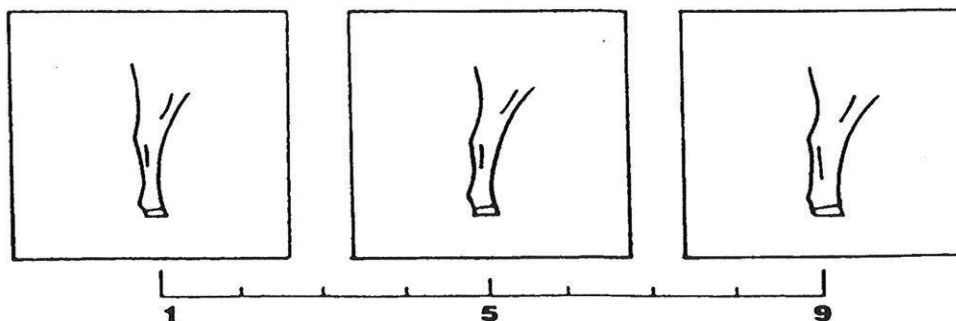
Tavoitteena suorat takajalat, pistearvo 8

Etujalat edestä

Tavoitteena suorat etujalat, pistearvo 8

Luuston laatu

Anguksella, limousinella ja highlandilla on tavoitteena sirompi luusto 3-4, blondilla 2, herefordilla 4-5, charolaisella ja simmentalilla sallitaan hieman vahvempi luusto 5-6.

Kuntoluokka

Liharotuisten eläinten rakenneluokituksessa kuntoluokka arvostellaan asteikolla 1 - 9, jolloin yksi on sairaalloisen laiha, 5 on normaali ja 9 erittäin lihava.

Luonne rakennearvostelutilanteessa

- 1 Huono
- 2 Huonohko
- 3 Normaali
- 4 Hyvä
- 5 Erittäin hyvä

Yhteispisteet

Eläimen luokituksessa huomioidaan eläimen ikä ja kuntoluokka. Eläintä verrataan optimaaliseen eläimeen, joka on normaalikuntoinen 3-vuotias sonni tai 2 kertaa poikanut lehmä. Mikäli arvosteltava eläin on nuorempi tai vanhempi, sen tulosta korjataan ikäkorjaustekijöillä. Samoin, mikäli eläimen kunto poikkeaa normaalista, korjataan tulosta kuntoluokkakorjauksella. Tämän jälkeen eläimen tuloksia verrataan suomalaiseen ja tanskalaiseen rakennearvosteludataan, ja eläimelle lasketaan runkopisteet, jalkapisteet, lihakkuspisteet sekä kokonaispisteet.

Jokaisella rodulla on omat optiminsa ja niiden painokertoimet, joten annettuja luokituspisteitä ei voi verrata eri rotujen kesken. Luokituspisteet ilmoitetaan asteikolla 60-99.

90-99	EX	Excellent	Erinomainen
85-89	VG	Very Good	Erittäin hyvä
80-84	GP	Good Plus	Hyvä +
75-79	G	Good	Hyvä
70-74	F	Fair	Kohtalainen
60-69	P	Poor	Vaatimaton